

כ"ח ניסן ה'תשע"ט 3.5.19

מגזין מס' 525

ערב שבת פרשת קדושים/מברכים חודש אייר

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

הח"מ כסניא

ההווה כנחמה ומקור לישועה

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

בכל רגע נתון מתחולל בתוכי מאבק על משמעות חיי - קרב איתנים המתחולל בפנימיותי על הזדהותי. וכמאמר הבעש"ט שמקומו של האדם הוא היכן שדעתו נמצאת. השאלה היא היכן ובמה ממוקדת דעתי: האם ברשמי העבר? או שמא בחששות מן העתיד? או פשוט במה שמונח לפני ממש - כאן ועכשיו?

בלשון חז"ל נקרא ההווה 'זמן בינוני' (זמן עבר, זמן בינוני, זמן עתיד). וכך גם נקרא גיבור ספר ה'תניא' בשם 'בינוני' בשל היותו 'עובד אלוקים', עובד לשון הווה, שפירושו שהוא באמצע העבודה והמלחמה...

הבינוני של ספר התניא אינו מרבה לחטט בעברו ובמילא אינו מלקה את עצמו על מעשים שעשה, שהרי אינו רוצה בשום אופן להיות 'רשע'. כי הרשע הוא זה ש'הורג' את ההווה להיותו 'חי' בעבר או בעתיד, ובכך גם מנציחם. לעומתו, הבינוני נלחם להסיח דעתו ממועקות העבר או מחששות העתיד שמא לא יצליח... ואולי יקרה כך כך... ומה יהיה... משימתו של הבינוני היא שלא לפספס את ההזדמנות העכשווית שמתחת לאפינו בכל רגע מחדש.

אכן, אף שבעברו של כל אדם ישנם אולי מעשים לא רצויים שעשה, וגם מקנן בלבו החשש הטבעי מפני הלא נודע הצפון בעתידו... מכל מקום, זוהי שליחות חייו של הבינוני (היא מדת כל האדם ואחריה ימשוך כל ימיו): למסור נפשו על העבודה לשרת את האמת - להיות 'נקי רק לעכשיו' - כי כל רגע נתון הוא חידוש גמור, שלא היה ושלא יהיה עוד פעם לעולם.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש אייר

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'קדושים', מכריזים: המולד יהיה ביום שבת קודש, בשעה שתיים ועשר דקות. ראש חודש אייר ביום ראשון וביום שני הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

חודש אייר - אייר הוא השם הבבלי של חודש זה. ואילו בתורה הוא נקרא החודש השני (שהוא שני לניסן, ראש החודשים). כמו כן נקרא החודש בתורה חודש זיו, על שם זיוה של השמש שהיא בחודש זה בכל זוהרה ועדיין אינה לוחטת כבחודשי הקיץ המאוחרים. וכן על שם הניצנים הרכים שנראים בארץ בחודש זה, שתרגום 'זיו' - ניצן; וכן דור שיצאו ממצרים עמדו בחודש זה על זיוו והיו מוכנים לקבלת התורה. מזלו של החודש - שור אוכל עשב. שחודש זה הוא האחרון בחודשי הקיץ בארץ ישראל שהשור מוצא כדי שבעו בעשב השדה. כתוב בספרים שחודש אייר מסוגל לרפואה יותר משאר החודשים מכיון שבו התחיל המן לרדת מן השמיים. מזון שמיימי זה נקרא 'לחם אבירים' משום שלא הסב לאוכליו שום נזק או מחלה. וכתבו בזה עוד רמז, איי"ר ראשי תיבות אני ה' רופאך.

ימים ואירועים מיוחדים בחולל אייר

להלן הימים המיוחדים שבחודש אייר, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

בשנת תקצ"ד.

י"ד אייר - פסח שני - יום ארבעה עשר באייר נקרא 'פסח שני', לפי שבזמן שבית המקדש היה קיים, הקריבו ביום זה האנשים שנמנע מהם להקריב את קרבן הפסח במועדו עם הציבור כולו (בי"ד בניסן), אם משום שהיו טמאים או בשל היותם בדרך רחוקה. על כך כתוב בתורה: "דבר אל בני ישראל לאמור, איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה, לכם או לדורותיכם, ועשה פסח לה'. בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערביים יעשו אותו, על מצות ומרורים יאכלוהו".

י"ח באייר - ל"ג בעומר - יום ההילולא (הסתלקותו) של רבי שמעון בר יוחאי. ביום זה פסקה המגיפה אשר הפילה חללים רבים בקרב תלמידי רבי עקיבא.

א' אייר - ראש חודש. ראש חודש אייר הראשון לאחר צאת ישראל ממצרים, שבת היה, והיו בני ישראל במקום ושמם מרה. שם נעשה להם הנס במים המרים לשתייה, כאשר הורה ה' למשה עץ מר, והשליכו אל המים המרים - ונמתקו. ללמדנו כי לא המר מר ולא המתוק מתוק, אלא הכל דבר ה'. ומי שאמר למתוק שימתיק יאמר למר שימתיק.

כמו כן ביום זה בפעם הראשונה נמנו ישראל על פי מצות ה' "באחד לחדש השני, בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים". ובאחד לחדש אייר החל שלמה לבנות את בית המקדש הראשון, ובו ביום החלו לנצח על העבודה בבית ה' גם במקדש השני.

ב' אייר - יום הולדתו של אדמו"ר מוהר"ש, רבי שמואל נשמתו עדן, הנשיא הרביעי בשושלת חב"ד, נולד

פרקי אבות - כשם שיוצאי מצרים קדשו עצמם בין פסח לעצרת לקראת מתן תורה, כך בכל דור ודור מכינים בני ישראל עצמם לקראת קבלת התורה (בחג השבועות) על ידי התבוננות בענין תיקון המידות ובמוסר ולימוד בשבת התורה ולומדיה.

מדי שבת, לאחר תפילת מנחה, מנהג ישראל לומר פרק אחד מתוך מסכת אבות, ומתחילים בזה בשבת שלאחר חג הפסח. ישנן קהילות הנוהגות במנהג זה עד חג השבועות, ויש הממשיכים בכך לאורך כל שבתות הקיץ, עד לשבת שלפני ראש השנה.

חכמינו ז"ל תיקנו מנהג זה לומר פרקי אבות ('לומר' ולא ללמוד) לכבודו של משה רבנו, אשר הסתלק ביום השבת לפני השקיעה (יש לציין כי במשנה הראשונה בפרקי אבות מוזכר משה רבנו - "משה קיבל תורה מסיני"). על כך אמרו חז"ל "נשיא שמת, כל מדרשות בטלים", כלומר בשעת אבל אין אומרים דברי תורה. אמנם כדי שלא יהיה זה זמן של 'ביטול תורה', תיקנו לומר בשעה זו פרקי אבות, 'לומר' ולא ללמוד.

הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו מבאר כי כנגד התחממות אוויר העולם בחודשי הקיץ והתגברות חמימות נפש הבהמית ותוקף משיכת היצר לעניני העולם הזה, קוראים בתקופה זו בפרקי אבות בעניני תיקון המידות ודרכי המוסר. בזהר הקדוש נאמר כי משה נסתלק מן העולם בשבת בשעת תפילת מנחה, שהיא עת רצון למעלה וצער למטה. לכך ננעלים השערים משעת מנחה ואילך. אלו הם שערי בית מדרשו של משה רבנו, הרועה הנאמן, שכביכול ננעלים בשעת פטירתו. על כך מביא הרב שר שלום גאון בשם התלמוד הירושלמי: רבי יאשיה אומר - כתיב "זכרו תורת משה עבדי" - לעולם צריך לזכור שמשה הוא שקיבל והוא שנתן את התורה, לפיכך אומרים פרקי אבות דוקא בשעת הסתלקותו.

עשו כל אשר ביכולתכם

בשיחה מיוחדת, בלתי צפויה, שאמר הרבי בכ"ז בניסן בשנת תנש"א (1991) בלילה, אחר ששב מתפילה על ציון חותנו (הרבי הקודם נ"ע), קבל הרבי, בכאב רב, על כך שהציפייה לגאולה מצד הציבור הרחב אינה פנימית וקרא לציבור: "עשו כל אשר ביכולתכם להביא את משיח צדקנו בפועל ממש".

על ידי לימוד והכרה של הנושא, תפילה לזירוז ולקיצור 'חבלי המשיח', מודעות לעובדת היותנו בימים של ערב הגאולה, ובעיקר – תוספת בתורה, במצוות ובמעשים טובים.

בכ"ז בניסן בשנת תנש"א (1991) בלילה, אחר שהרבי שב מתפילה על ציון חותנו (הרבי הקודם רבי יוסף יצחק זי"ע), נשא הרבי שיחה מיוחדת, בלתי צפויה, בפני אלפי המתפללים בבית מדרשו, בה קבל, בכאב רב, על כך שהציפייה לגאולה מצד הציבור הרחב אינה פנימית וקרא לציבור: "עשו כל אשר ביכולתכם להביא את משיח צדקנו בפועל ממש". הרבי אמר עוד שאם הציפייה והזעקה לגאולה היתה פנימית ואמיתית משיח כבר היה בא.

שיחה זו היוותה ציון דרך ומפנה אדיר בפועלם של חסידי חב"ד באשר הם – בהעצמת המודעות והציפייה לבוא המשיח בגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

(מתוך מדור גאולה ומשיח מאתר)

צעירי חב"ד (chabad.org.il)

מי שהעלה בדורנו בעוצמה רבה את הציפייה לבוא המשיח הוא הרבי מליובאוויטש. הוא חי ונשם את ענין הגאולה בכל עת ובכל שעה. באחת מאיגרותיו אף העיד על עצמו, כי חזון הגאולה העסיקו עוד קודם שהתחיל ללמוד ב'חדר'.

מיד כשקיבל את הנהגת חסידות חב"ד (בשנת תשי"א (1951)) הכריז כי תפקידו של דורנו לסיים את עבודת הגלות ולהביא את הגאולה. מכאן ואילך היו כל מעייניו נתונים ליעד זה.

מי שעקב אחר דברי הרבי במשך כל שנות הנהגתו נוכח, כי דבריו ותחזיותיו התגשמו תמיד עד הפרט האחרון. פעמים רבות נראו דבריו תמוהים ובלתי מציאותיים, אך המציאות הוכיחה כי הרבי ידע תמיד מה שניבא.

הרבי, שכל דבריו התממשו במלואם, הוא שבישר לעם ישראל ולעולם כולו כי הגאולה המובטחת קרובה לבוא, וכי עלינו להיות שותפים בהכנה האחרונה לקבלת פניו. הרבי קרא לכל יהודי להתכונן לקראת הגאולה הקרובה

הסיפור השבועי

והובא אל הכהן

חותנו החליט לבדוק ביסודיות את השמועות. הוא שיגר מכתב בהול לידיד ותיק שהיגר לאמריקה שנים רבות קודם לכן, וביקשו לברר את הקורה אצל חתנו. לאחר המתנה ממושכת הגיע מכתב התשובה, שלמרבה הצער אישש את החשדות. "ניסיתי לשוחח עמו", כתב הידיד, "אך לשווא. הרשל לעג לי".

במר לבו פנה החותן אל הצדיק רבי שלמה מרדומסק וגולל את אשר אירע. "עשה כפי שאני מורה לך", הורה הרבי. "כתוב מכתב בשמי אל רבה של ניו יורק, ואמור לו להזמין אליו את חתנך, ולהורות לו לשוב מיד לביתו". הצדיק בירך את החותן ואיחל לו שחתנו ישוב בתשובה שלימה במהירות.

החותן מיהר לעשות כדברי הרבי. כעבור זמן הגיע מכתב התשובה מרבה של ניו יורק. בהתרגשות ובתקווה ישבו בני המשפחה לקרוא את הדברים, אולם לבם נפל בקרבם. תוכנו של המכתב לא היה מעודד כלל. "זימנתי אליי את הרשל", כתב רבה של ניו יורק, "ואולם האיש ממאן לשמוע לדבריי, והודיע לי כי אין לו שום כוונה לשוב לביתו".

החותן לקח את המכתב, ומיהר אל הצדיק מרדומסק. "הפעולה שעשינו לא הועילה", אמר בחוסר אונים, והציג את תשובת הרב מניו יורק.

פניו של הרבי הרצינו. "כתוב לו מכתב שני", אמר הצדיק אחרי כמה רגעים של מחשבה. "כתוב לרב כי ימסור לצעיר בשמי את הדברים האלה: להווי ידוע כי כהן אני, וכפי שכתוב בתורתנו הקדושה, כל דיני הנגעים נמסרו לכהן. דע לך שאם לא תשוב מרצונך, יתקיים בך הכתוב 'נגע צרעת כי תהיה באדם', והמשך הפסוק – 'והובא אל הכהן', אפילו נגד רצונך! ראה הוזהרת!".

"אמריקה?!", שאל החסיד בחלחלה את חתנו הצעיר. "למה להרחיק עד אמריקה? וכי זה מקום ראוי ליהודי ירא שמים?".

"אל דאגה, חותני היקר", השיב הרשל בביטחון. "אמונתי איתנה ואדע לעמוד בניסיונות. אני מוכרח להיחלץ מהתסבוכת הכלכלית שלתוכה שקעתי. הסיכוי היחיד שלי הוא בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות. ארוויח שם כסף ואשוב ואשקם את עסקיי".

כשנפרדה מבעלה הזילה אשתו של הרשל דמעות כמים. גם לבו היה מלא חשש. לא קל להשאיר אשה וילדים רכים ולצאת אל הלא נודע. אבל הוא הרגיש שאין לו ברירה.

זה היה אחרי שניסה לפתוח עסק קטן. הוא לקח הלוואות, אך העסק כשל והוא שקע בחובות. אחרי שבחן את כל האפשרויות נמשך לבו לאמריקה. שם ירוויח כסף במהירות, יחזור ויפרע את חובותיו, ויפתח בחיים חדשים.

הצעיר הגיע בשלום לאמריקה, והחל לחפש את דרכו ביבשת החדשה. בתחילה הקפיד לשמור על חיי תורה ומצוות, כפי שהיה רגיל. במברקים ששיגר לבני משפחתו בישר כי מצא עבודה טובה, וכי התחבר לקהילת יהודים יראים ושלמים. בני המשפחה שמחו, וקיוו ליום שבו יצבור די כסף וישוב אליהם.

אלא שכעבור זמן החלו בני המשפחה לקבל רסיסי מידע שהדליקו בלבם נורות אזהרה. השמועות שחצו את האוקיינוס סיפרו על הידרדרות רוחנית באורח חייו של הרשל. הצעיר החל להתרועע עם צעירים פוחזים ונטש את שמירת התורה והמצוות.

בעודו שרוי בבידוד התקיים בירור בעניינו, והתגלה כי הוא אזרח פולין. ללא שהיות לקחו אותו פקידי הממשלה, והעלו אותו על אניית מסחר שיצאה לעבר אירופה. במהלך ההפלגה הארוכה החלו הרהורי תשובה להתעורר בלבו של הרשל. בפעם הראשונה החל לחוש רגשות חרטה על מעשיו. ההתממשות המהירה של אזהרת הצדיק ייסרה אותו. הוא התהלך על הסיפון חסר מנוחה, אפוף תחושת אשמה על הדרך הקלוקלת שבה בחר. בסופו של דבר גמלה בלבו ההחלטה.

עם שובו לפולין מיהר תחילה לרדומסק, אל הצדיק רבי שלמה. בארשת פנים כנועה ובקומה שפופה ביקש תיקון על מעשיו הרעים, והבטיח לחזור בתשובה שלמה. רבי שלמה הכהן נתן להרשל דרך תשובה, ובירכו שיחלים מצרעתו; וכך היה.

(על-פי 'נדברה נא', ביטאון חסידי נדבורנה)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

נרעש עשה החותן כפי שנצטווה. הוא העלה את הדברים על הכתב, ושיגר את המכתב אל הרב הניו יורקי. הלה מיהר לקרוא שנית להרשל, ולהציג לפניו את המסר הנוקב של הצדיק מרדומסק. אלא שהצעיר הפוחז לא התרגש כלל למקרא הדברים החריפים, ואף פרץ בצחוק מזלזל. נראה היה כי לאחר שפרק כל עול אין הוא מתרשם מאיומים של צדיקים. הוא יצא מביתו של הרב ביהירות ובגו זקוף.

לא חלפו ימים אחדים והרשל גילה לחרדתו כי פצעים לבנים הופיעו על עורו. אלה התפשטו במהירות מדאיגה לכל חלקי גופו. הצעיר המבועת מיהר אל הרופא. זה הביט בנגע, וחיוורון עלה על פניו. "לקית במחלת עור מדבקת, שאין לנו תרופה כנגדה!", קרא בבהלה, והזמין את פקחי הבריאות הממשלתיים להעביר את החולה להסגר.

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת קדושים

חובת הקדושה בישראל

פרשתנו ממשיכה בענין שנסתיימה בו הפרשה הקודמת: ”קדושים תהיו”, ומוסיפה את הטעם לכך באופן ברור ומודגש – ”כי קדוש אני”. חובתם של ישראל (עם ה’) להיות מופרשים מן העריות ומן העבירות היא בשל קירבתם המיוחדת לקדושת הבורא.

דינים בתחומים שונים

”איש אמו ואביו תיראו” – בפסוק זה מרמזת התורה אודות ענין החינוך העצמי בדרך של התגברות על הטבע, שלכן מקדים הכתוב יראת האם ליראת האב, שלא כבפסוק ”כבד את אביך ואת אמך”. שם מקדימה התורה את כיבוד האב, כיון שעל פי רוב (בדרך הטבע) ירא הבן מאביו יותר מאמו ומכבד את אמו יותר מאביו.

”ואת שבתותי תשמורו” – בכך שהתורה ממשיכה ומזהירה אודות שמירת השבת באותו פסוק בו אנו מצווים על יראת ההורים, מרמזת היא כי הבן והאב מחוייבים שניהם בכבוד ה’ בשווה. ולפיכך באם יצווה האב את בנו לעבור על דבר ה’ ולחלל את השבת, אל לו לבן לשמוע לאביו.

⊕ איסור עבודה זרה ⊕ אכילת זבח השלמים מותרת רק ביום הקרבתו ומחרתו, והשאר יישרף ⊕ בעת הקציר, יש להשאיר את פאת השדה עבור מלקטים עניים, וכן את השיבולים הבודדות הנשמטות מידי הקוצרים ⊕ גם בכרם, יש להשאיר עוללות ופרט עבור העניים (עוללות – הם

האשכולות מדוללי הענבים, ופרט – הם הענבים שנופלים ארצה בשעת הבציר) ⊕ אסור לגנוב ממון או שווה ממון (איסור גניבה שבעשרת הדיברות אינו מתייחס לממון כי אם לגניבת נפש), אין לכחש בפיקדון או בהלוואה, או לשקר בשבועה בכל ענין ובכל אופן הקשור לעניני ממונות ⊕ אסור להישבע לשקר ⊕ אין לעכב שכר שכיר ואסור לגזול ⊕ אסור לקלל שום אדם ⊕ אין לתת מכשול לפני עיוור (משמעותו הרחבה של האיסור היא שגם אסור להטעות, כגון להשיא עצה מטעה לאדם שאינו מתמצא בתחום מסוים) ⊕ יש לשפוט בצדק: אין להטות את הדין לטובת הדל מפני מסכנותו או להטותו לטובת העשיר בשל כחו ⊕ אין לעסוק ברכילות ⊕ ”לא תעמוד על דם רעך” – אין לעמוד מן הצד כאשר אדם עלול למות בשעה שאנו יכולים להצילו ⊕ איסור שנאת אחים ⊕ החובה להוכיח עוברי עבירה ⊕ איסור הנקמה – אין להשיב לאדם כגמולו ⊕ איסור הנטירה – אין להזכיר לאדם כי נהג בנו שלא כראוי תוך הדגשה כי אנו נוהגים כלפיו אחרת ⊕ מצות ”ואהבת לרעך כמוך” ⊕ איסור הרבעת מיני בעלי חיים שונים זה בזה ⊕ איסור כלאיים בגידולי קרקע (כמו זריעת גפן וחיטה יחדיו) ⊕ איסור שעטנז באריגים (טוויית צמר ופשתים יחדיו).

קרבת אדם שפחה חרופה

השוכב עם ’שפחה חרופה’ (היא שפחה ששחררה למחצה) אינו חייב מיתה, באשר עדיין אינה ככל בת

ישראל, אך מכל מקום חייב הוא בהבאת קרבן אשם.

פירות עורלה ופירות שנה רביעית

הנוטע אילן, לא יאכל את פירותיו שלוש שנים ראשונות מהנטיעה. בשנה הרביעית הפירות מותרים רק בבחינת "קודש הילולים לה", היינו שחובה להעלותם לירושלים ולאוכלם שם בטהרה. כמו כן ניתן גם לפדות פירות אלו בשוויים הכספי ובכסף זה לקנות דברי מאכל אחרים על מנת לאוכלם בירושלים. פירות השנה החמישית מותרים לאכילה ולכל מטרה.

הקב"ה מבטיח כי שמירת מצוות אלו תמשיך ברכה בפרי הארץ.

דינים נוספים בענין קדושת ישראל

❶ "לא תאכלו על הדם" – חז"ל למדו מפסוק זה איסורים רבים, ביניהם איסור אכילת קרבן לפני זריקת דמו אל המזבח; איסור אכילת בשר בעל חי קודם יציאת נפשו ממנו ❷ אין לעסוק בחיזוי עתידות על צורותיו השונות ❸ אין לגלח את כל הראש וכן גם לא את פאות הראש ולהשוותן מעל גובה האוזן ❹ אין לגלח בתער את הזקן ❺ אין לשרוט בבשר הגוף כאות אבל (על המת) או לקעקע בו כתובת קעקע בעור ❻ איסור מסירת הבת לזנות ❽ מצות יראת המקדש ושמירת קדושת השבת ❾ אין לפנות אל האוב והידעוני – סוגים שונים של חוזי עתידות ויוצרי קשר עם המתים בכח הטומאה ❿ מצות כיבוד מבוגרים וזקנים (תלמידי חכמים) ⓫ החובה לירא מאלוקים (הרואה ללבב) ⓬ איסור ביזוי הגר ⓭ החובה להקפיד על מסחר הגון וישר כולל האיסור לרמות במשקל או במידה.

עתה מזהירה התורה מפני עבירות חמורות שעונשן מוות:

❶ איסור העבודה זרה ל'מולך' (שעובדיה מבעירים מדורה ומעבירים מעליה את הילדים). דינו של העובר על איסור זה – מיתה. ה' מזהיר, אשר אם יעלימו הסובבים עיניהם מעובר עבירה זו ולא יביאוהו לדין, יפרע ה' ממנו וממשפחתו וכן מכל הסובבים אותו. ❷ איסור הפניה אל האובות והידעונים למיניהם. ❸ האיסור לקלל אביו ואימו. ❹ התורה מפרטת בהקשר זה גם את איסורי העריות: אשת איש, אשת אביו, כלתו, משכב זכר, בהמה, אחותו מאביו או מאימו, אשה נידה, דודתו מאביו או מאימו, אשת הדוד, אשת אחיו, האיסור לשאת אשה ובתה וכן אשה השוכבת עם בהמה.

גם בפרשיה זו, קושרת התורה את ירושת הארץ הטובה, המקיאה את הגויים בשל מעשיהם הרעים, עם האזהרה לישראל לבל יסגלו את מנהגי תושבי הארץ הקלוקלים, ולא – יגורשו אף הם מן הארץ הקדושה.

קדושה גם בכשרות המאכל

קדושת ישראל המייחדת אותם מכל העמים מתבטאת גם בשמירה על כשרות מאכליהם. לפיכך עליהם להבדיל למאכלם רק את הבהמה והעוף הטהורים ולפרוש ולהיבדל מהבהמה, העוף, השקצים והרמשים הטמאים ואסורים באכילה.

דינם של האוב והידעוני

התורה כבר אסרה קודם את הפנייה אל האוב והידעוני, וכאן, כבשאר הענינים האחרונים, מוסיפה היא בענין עונשם של העוסקים בזה ומלמדת כי דינם מיתה בסקילה.

לתת פרנסה לקב"ה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"להוסיף לכם תבואתו..." (ויקרא י"ט, כ"ה)

כאשר נוטעים אילן, עוברים פירותיו שלושה שלבים: בשלוש השנים הראשונות אסורים הפירות לחלוטין, איסור 'ערלה'; פירות השנה הרביעית הם "קודש הילולים לה'", וחייבים לאוכלם דוקא בירושלים; פירות השנה החמישית הם כבר חולין ואפשר ליהנות מהם כרגיל. בפרשתנו אומרת התורה, שעל ידי הזהירות בקיום דיני הפירות בארבע השנים הראשונות, תבוא ברכה גדולה בשנה החמישית: "ובשנה החמישית... להוסיף לכם תבואתו".

בספרי החסידות מוסבר, שבפירות השנה החמישית יש מעלה גדולה, אף בהשוואה לפירות המקודשים של השנה הרביעית. נשאלת השאלה, איך ייתכן שבפירות חולין יהיה יתרון על פירות השנה הרביעית, שיש בהם קדושה ושחייבים לאוכלם דוקא בירושלים?

לומר: ברוך השם

הדבר יובן על פי סיפור מהבעל שם טוב. בימים שעדיין היה נסתר, נהג לנסוע ממקום למקום ולשאול יהודים לבריאותם ולמצב פרנסתם, כדי שהללו יענו לו בדברי שבח לה' – ברוך ה', תודה לה' וכדומה.

בעיירה אחת שמע על תלמיד חכם מופלג, פרוש זקן, שכבר למעלה מיובל שנים התבודד בחדרו והגה בתורה כשהוא שרוי בתענית כמעט כל השבוע. הבעש"ט נכנס אליו ושאלו למצב בריאותו ולפרנסתו. הפרוש לא ענה, אלא סימן לעבר הדלת, לאות שייצא ויילך.

הבעש"ט פנה לצאת, ובעומדו בפתח פנה אל הזקן: "רבי, מדוע אינכם נותנים לה' את פרנסתו?". הלה השתומם למשמע הדברים, והבעש"ט הסביר: "אנו חיים מהפרנסה שהקב"ה מרעיף עלינו, אך ממה מתפרנס, כביכול, הקב"ה? זאת גילה דוד המלך בתהילים: 'ואתה קדוש, יושב תהילות ישראל'. אתה, ה', שאתה קדוש, מהי ה'פרנסה' עליה אתה 'יושב' – 'תהילות ישראל'! על ידי שיהודים מהללים ומשבחים את ה' על הבריאות והפרנסה שהוא מעניק להם, מזה יש, כביכול, פרנסה לקב"ה".

הבעש"ט והפרוש

מתשובת הבעש"ט לאותו פרוש, שעסק כל ימיו בלימוד התורה, אנו למדים, שלא די בלימוד התורה ובהתקדשות לעבודת ה', אלא שצריך להלל ולשבח את ה' דוקא על הדברים הגשמיים. תכלית כוונת הבריאה היא, שדווקא הדברים הגשמיים יתקדשו ו'ישבחו' את ה'.

הבעש"ט הדגיש את המעלה הגדולה של המציאות הגשמית, כאשר היא עצמה מתקדשת ונעשית חלק מעבודת ה'. הוא גילה, כי דברים פשוטים, כבריאות ופרנסה, יש בהם מעלה גדולה, שכן על ידם משתבח שם ה' ואור הקדושה חודר עד המציאות הגשמית עצמה.

קדושה בחולין

דבר זה מסביר את המעלה שבפירות השנה החמישית, שהם חולין, על פירות השנה הרביעית, שהם קודש. אין רבותא בכך שנוהגים כראוי בדברי קודש. החידוש הוא שיהודי מגיע לידי הכרה, שגם פירות רגילים תלויים בברכת ה', והוא רואה את הברכה האלוקית ומשבח את הקב"ה על כך.

"תהילות ישראל" אלה גורמות נחת-רוח רבה למעלה ומשכינות את הקדושה האלוקית כאן למטה. הם עצם אחד ("חלק אלוקה ממעל ממש"), כך שאהבת ישראל אינה אהבה לשני, אלא אהבה לעצמו, לחלק ממנו. אשר זוהי אהבה הנולדת מההתבוננות בנקודה היהודית שבכל אחד ואחת מישראל - חלק אלוקה ממעל ממש!

(מתוך הספר "שלחן-שבת"
על-פי 'ליקוטי-שיחות' כרך ז')

חסידות על הפרשה קדושים

אין לדחות למחר מפני שיבה תקום והדרת פני זקן (יט,לב)

"מפני שיבה" - עוד בבחרותך, לפני שאתה מזדקן...

"תקום" - בעמידה טובה וישרה, לפי רצון התורה...

"והדרת" - אדם הנוהג כן הרי הוא הדור ומשובח. ואילו אדם ש"קם" לעת זקנתו - אין לו במה להשתבח כל כך.

(זהר בפרשתנו ח"ג פז)

תוכחה מתוך אהבה לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכיח תוכיח את עמיתך (יט,יז)

הרי שרק מי שמקיים כראוי "לא תשנא" יכול לקיים כנדרש "הוכח תוכיח".

(היום-יום, כ"ו אייר)

להבליט היוקר והעילוי של התורה ושל ישראל

קדושים תהיו כי קדוש אני (יט,ב)

הבא לעורר את הקהל לתשובה ומעשים טובים - שתי דרכים לפניו. דרך אחת, להדגיש את חומרת האיסורים ולתאר את העונש עליהם. דרך שנייה, להבליט את היוקר והעילוי של התורה ומצוותיה ואת גודל מעלת היהודי.

מדברי המדרש כאן נמצאנו למדים כי יש להעדיף את הדרך השנייה. כאשר מקהילים יהודים כדי למסור להם "גופי תורה", יש לפתוח בהדגשת גודל מעלתם של ישראל - "קדושים תהיו כי קדוש אני" (היינו שקדושתם של ישראל קשורה לקדושתו יתברך ונובעת ממנה).

ואכן, שתי השיטות נבחנו במרוצת הדורות, והתברר כי השיטה השנייה השיגה הצלחה רבה יותר.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת אחרי/קדושים תשמ"ח)

למעלה ממיליון צפיות ביוטיוב
בקרו אותנו באתר ובפייסבוק:
שיעורים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לזמננו

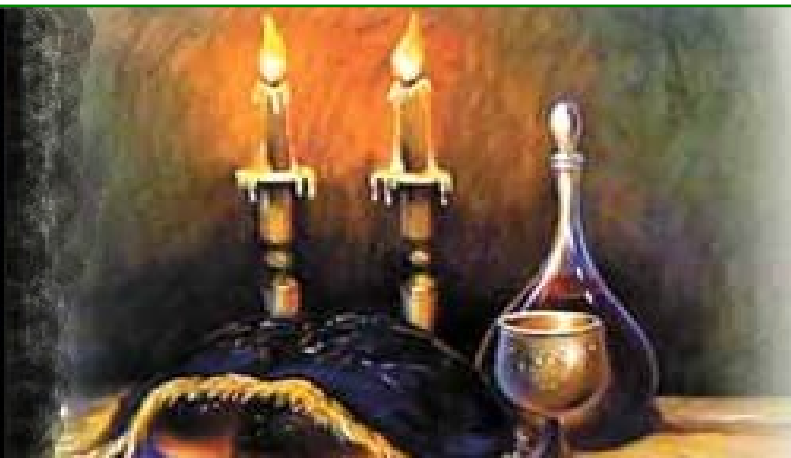
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ץ)
20:00	18:45	י-ם
20:03	19:00	ת"א
20:04	18:52	חיפה
20:02	19:02	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון